

VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, BRATISLAVA

POSUDOK Oponenta HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce: *Retrospektívny pohľad praktika na zmeny vo vzájomnom pôsobení poskytovateľa a prijímateľa sociálnych služieb pri uplatnení humanistického integrovaného prístupu*

Autor: *PhDr. Anna Pavlovičová PhD.*

Oponent: *prof. PhDr. Alžbeta Mrázová PhD., MPH*

Odbor: *Sociálna práca*

Pripomienky k habilitačnej práci: (školiteľ nekladie otázky)

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce

Meno oponentky a jej pracoviska: *prof. PhDr. Alžbeta Mrázová, PhD., MPH. VŠ Z a SP*

sv. Alžbety, Bratislava

Názov habilitačnej práce: *Retrospektívny pohľad praktika na zmeny vo vzájomnom pôsobení poskytovateľa a prijímateľa sociálnych služieb pri uplatnení humanisticko-integrovaného prístupu*

Autorka habilitačnej práce: *PhDr. Anna Pavlovičová, PhD.*

1. Aktuálnosť témy a vzťah k študijnému odboru

V štruktúre a systéme poskytovania sociálnych služieb sa v ostatných rokoch udiali výrazné zmeny, týkajúce sa základných hybných prvkov- prijímateľa sociálnych služieb a poskytovateľa sociálnych služieb. V intenciách týchto zmien, autorka habilitačnej práce popisuje a konkretizuje aktuálne zmeny foriem prístupu k prijímateľovi sociálnych služieb v konkrétnom zariadení, ich reakcie, ako aj reakcie a zmeny u poskytovateľov sociálnych služieb. Efektivita týchto zmien je spracovaná vo výskunnej časti práce.

2. Požadovaný rozsah a posúdenie štruktúry práce

Spĺňa kritériá, obsahuje 143 písaných normostrán textu vrátane použitej literatúry v počte 129 prameňov. Prílohová časť v počte 32 obrázkov a rôznych príspevkov je príjemným oživením práce. Štruktúra práce je zodpovedajúca obsahu, písomná požadovanou formou IMRADU.

3. Posúdenie formálnej stránky práce

Predložená práca je písaná odborným štýlom, autorka využíva rôzne typy písma tak, aby bola práca príťažlivejšia a prehľadnejšia, text priebežne dopĺňa 4 tabuľkami a 14 obrázkami, celkovo má dobrú, čistú a prehľadnú úpravu. Spĺňa kritériá aj po formálnej stránke.

4. Posúdenie úrovne spracovania teoretickej a empirickej časti

Teoretická časť je spracovaná s dôrazom na súčasný stav riešenej problematiky z hľadiska „pomáhajúceho“, to je poskytovateľa sociálnych služieb odvolávajú sa na súčasných autorov zaoberajúcich sa socioterapiou, venuje sa vysvetleniu zmien paradigiem, zdôrazňuje potrebu osobného a profesného rastu poskytovateľa sociálnych služieb. Smerom ku klientom sú zdôrazňované a vysvetľované najmä podmienky zdarného procesu zmeny. Samotnú kapitolu teoretickej časti práce tvorí projekt „Humánium“, ktorého cieľom bolo zmeniť pasívnu existenciu klientov na ozajstný aktívny život, za predpokladu akceptovania ich integrity tým, že ich vnímame ako celistvé bytosti.

Výskumná časť

Autorka pracovala metódou kvalitatívneho výskumu, s cieľom zistiť ako sa humanisticky integrovaný prístup ujme u poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb a ako zmení ich životy. Zamerala sa na zážitkový proces klientov v pracovnej terapii, edukácii a integrácii. Hlavnou metódou bolo zúčastnené pozorovanie, projektívna metóda, interview, zachytávanie a priebeh stretnutí či výpovedí klientov bolo realizované technikou terénnych pozvánok a audiovizuálnych záznamov. Metóda analýzy výsledkov činnosti a metóda verbálnych výpovedí sa týkala rozboru výsledkov činnosti, produktov jednotlivých klientov v ergoterapeutickej skupine. U zamestnancov bola efektívnou metódou Bálintova metóda, to je metóda parafrázovania a feedbacku v zážitkovej encoutrovej skupine, aplikácia meditácie a vizualizácie. Výskumnú vzorku tvorili v jednej skupine 10 klientov a v druhej skupine 10 zamestnancov, muži aj ženy rôznych vekových kategórií.

5. Posúdenie prínosu práce a jej použiteľnosť

Autentický projekt „Humánium“ (model založený na praktizovaní humanistického integrovaného prístupu vychádzajúceho z C. Rogersa) a jeho použitie v konkrétnom sociálnom subjekte DSS Zavar, prinieslo pre samotných participujúcich na tomto projekte (klientov i zamestnancov), pre verejnosť i rodinných príslušníkov klientov významné zmeny, ktoré majú svoju hodnotu a objektivitu. Podrobnejší popis stavu pred zavedením a po zavedení humanistického integrovaného prístupu je v tabuľke na str. 135 – 137. Celá výskumná časť môže byť využiteľná ako model pre ďalšie DSS na skvalitnenie kvality života klientov i zamestnancov. Do pozornosti podobných zariadení odporúčame aj text na str. 141.

6. Odporúčanie autorky práce

V podstate som s celkovou úrovňou, obsahom, metódami aj výsledkom práce spokojná. Dvanásťročná prax autorky so zavedením projektu ju oprávňuje vyhodnotiť z mnohých aspektov, tak ako to popisuje najmä v diskusnej časti práce. Možno by som odporučila kratší názov práce (aj kvôli rešerši prác) napríklad: Humanisticko-integrovaný prístup a jeho uplatnenie v inštitucionalizovanej starostlivosti. Podnadpis: Retrospektívny pohľad praktika. Súhlasím však aj s pôvodným názvom. Na str. 12 uvádzate nesprávne prameň „Tokárová, 2013...“

7. Otázka pre autorku

Vysvetlite prosím ako je chápaný text zo stredu strany 19: Nie je na mieste k predchádzajúcej definícii priradiť názory a postoje, ktoré sa... (Timková, 2013).

ZÁVER: Predložená habilitačná práca spĺňa požadované kritériá pre tento typ písomných prác. Odporúčam prijať prácu k obhajbe pred habilitačnou komisiou.